

Jaarverslag 2019

Werkgroep Openbare Ruimte

De werkgroep Openbare Ruimte (kortweg de WOR) is een groep van betrokken inwoners van Duivendrecht dat zich onder de paraplu van welzijnsstichting Coherente inzet voor een beter, schoner en veiliger dorp.

Daarnaast volgt de WOR ontwikkelingen die gevolgen kunnen hebben voor het karakter en het woonklimaat van Duivendrecht, zoals de bouw van Entrada, toerisme (hotelbouw) en de ontwikkeling van De Nieuwe Kern. In dit jaarverslag vindt u een opsomming van de onderwerpen waarmee de WOR zich in 2019 heeft beziggehouden.

Renovatie stationsgebied Van der Madeweg

Al sinds 2012 houdt de werkgroep zich intensief bezig met het stationsgebied van het metrostation Van der Madeweg. De verloederde omgeving van het metrostation was de inwoners een doorn in het oog en daarom heeft de werkgroep een plan opgesteld om het gebied een aangename en eigentijdse uitstraling te geven. Tenslotte is het stationsgebied een belangrijke entree van het dorp Duivendrecht.

Het initiatief van de werkgroep om de stationsomgeving gerenoveerd te krijgen heeft er toe geleid dat er in 2013 een overlegorgaan werd ingesteld met daarin vertegenwoordigers van de werkgroep Openbare Ruimte en de verantwoordelijke instanties; de gemeente Ouder-Amstel (juridisch eigenaar), de gemeente Amsterdam (grondeigenaar), Metro en Tram (stationseigenaar) en de vervoersregio Amsterdam (voorzitter).

Aanvankelijk kon Ouder-Amstel de gemeente Amsterdam er niet van te overtuigen dat deze financieel verantwoordelijk was. Na een interventie van de werkgroep Openbare Ruimte heeft Amsterdam zijn financiële verantwoordelijkheid erkend en geld voor de renovatie beschikbaar gesteld. De werkgroep heeft Ouder-Amstel hiermee veel werk uit handen genomen.

Toen in 2016 de uitwerking van de plannen door de gemeente Amsterdam ter hand zou worden genomen, was daarmee de rol van de vervoerregio Amsterdam ten einde. Het overlegorgaan is toen tegen de zin van de werkgroep Openbare Ruimte opgeheven. Een belangrijk coördinerend medium is daardoor verdwenen. Het metrostation zelf is inmiddels geheel gerenoveerd. De inwonerswerkgroep trad daarna rechtstreeks in overleg met het ingenieursbureau van Amsterdam dat verantwoordelijk werd voor de uitwerking van de plannen. Vele personeelwisselingen hebben opnieuw tot grote vertraging geleid.

In 2019 trad een geheel nieuw team van Amsterdam aan, waarmee de werkgroep nog steeds in overleg is. Inmiddels ligt er een voorlopig ontwerp dat begin 2020 moet resulteren in een definitief ontwerp. Volgens de laatste planning zullen de formele procedures door de gemeente Ouder-Amstel eind 2020 afgerond moeten zijn. De start van de werkzaamheden zou dan na de zomer van 2021 kunnen aanvangen met als realisatiedatum eind 2021. Als deze planning stand houdt, zou het in totaal negen jaar hebben geduurd voordat dit project is gerealiseerd.

Woonwijk Entrada

Projectontwikkelaar Wonam wil het kantoreengebied Entrada samen met drie andere eigenaren transformeren naar een woonwijk. De ontwikkelaar heeft daarvoor in 2017 een concept stedenbouwkundig plan voorgelegd aan de gemeente Ouder-Amstel. De werkgroep vindt woningbouw op deze locatie een uitstekende zaak, maar heeft een aantal kritische kanttekeningen geplaatst bij het plan. Deze zijn in een groot aantal documenten, presentaties en artikelen toegelicht.

Er heeft in dit voortraject intensief overleg plaatsgevonden tussen vertegenwoordigers van de werkgroep, de gemeente en de gemeenteraad, waarin uitvoerig is uitgelegd hoe het plan verbeterd zou kunnen worden. De werkgroep heeft plaatsgenomen in het zogenaamde

adviesteam van inwoners, dat onder leiding van de gemeente in een vervolgtraject in 2018 is voortgezet. Uitgangspunt van de ontwikkelaar is een totale omvang van het plan van 100.000 m² bruto vloeroppervlak met torens van 50 tot 70 meter en ca 2000 bewoners. Op 3 ha leidt dat volgens de werkgroep tot een ongekeerde dichtheid van (FSI 3,3).

Het Amsterdamse Bajeskwartier, een transformatieproject in de directe omgeving heeft een veel kleinere dichtheid (FSI 1,8). De werkgroep is van oordeel dat 2000 bewoners in woontorens, op ca 5% van de oppervlakte van Duivendrecht niet leidt tot een gewenste sociale cohesie en een aangenaam leefklimaat. Er zal door een mager leefklimaat een groot verloop ontstaan onder bewoners, waardoor zich geen stabiele bevolkingssamenstelling zal vormen. Bovendien is dit project vooral gericht op alleenstaanden en samenwonenden. Gezinnen zullen er nauwelijks kunnen wonen.

De werkgroep heeft zich zeer grondig in het project verdiept en met vele deskundigen gesproken. Er is een eigen maquette ontwikkeld om de gevolgen van de plannen voor de Commissie Grote Projecten van de gemeenteraad inzichtelijk te maken. Aangezien de vertegenwoordiger van de werkgroep en een aantal inwoners, zich niet serieus genomen zagen in het zogenoemde adviesteam, zijn zij uit dit overleg gestapt.

Vervolgens is er samen met actieve inwoners een handtekeningenactie gehouden voor een socialere woonwijk, die uiteindelijk is ondersteund door 800 inwoners. Eveneens is een toelichting gegeven aan alle raadsfracties. Er is in mei 2019 samen met inwoners opnieuw ingesproken in de Commissie Grote Projecten.

Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in een motie in de gemeenteraad van alle partijen, waarin o.a. wordt opgeroepen tot minder vierkante meters vloeroppervlak en verzocht wordt het benodigde vloeroppervlak van de woonwijk met cijfers te onderbouwen.

Fietsen

Ook in 2019 is veel aandacht besteed aan kwesties die voor fietsers van belang waren. In het verslagjaar is de geheel vernieuwde Slinger in gebruik genomen. Dit druk bereden fietspad dat de verbinding vormt tussen Diemen, Duivendrecht en Amsterdam, is thans heel prettig en veilig te berijden, al wordt er soms nog hard gereden door scooters en brommers. De in dit fietspad opgenomen drempels zorgen wel voor enige afremming van de snelheid, maar helaas niet afdoende.

Een nog steeds niet opgelost probleem betreft het tekort aan stallingsplaatsen voor fietsen bij station Duivendrecht.

Op doordeweekse dagen is de chaos op dit plein groot. Soms worden er meer dan 80 fietsen geteld die buiten de rekken staan. Er zijn vele contacten met de gemeente geweest die

helaas lang niet altijd bevredigend verliepen. De gemeente acht ProRail verantwoordelijk voor de problemen en weigerde iets aan het probleem te doen.

Na lang touwtrekken erkent ProRail dat zij bij werkzaamheden op het plein rekken heeft verwijderd en niet

heeft teruggeplaatst. Het lijkt erop dat in het voorjaar van 2020 een structurele oplossing voor het tekort zal worden gerealiseerd.

Een probleem dat nog veel langer speelt betreft de bocht in het fietspad vlak voor de brug over de Weespertrekvaart. De werkgroep heeft dat probleem al in 2012 aangekaart. Voor fietsers die uit Amsterdam komen en naar Duivendrecht willen afslaan, is de bocht veel te scherp waardoor zij geregeld op de linker weghelft terecht komen.

Fietsers die over de brug willen, moeten daar klimmen, opletten op afslaande fietsers en voorts aandacht besteden aan scooters en brommers die vaak veel te hard rijden op het fietspad richting Diemen dan wel Amsterdam. In 2019 is de situatie enkele malen met de gemeente besproken. De gemeente erkent dat de situatie onoverzichtelijk en onveilig is, maar tot concrete stappen heeft dat vooralsnog niet geleid.

Ook het fietspad langs de Rijksstraatweg heeft de aandacht van de werkgroep. Vaak liggen tegels los en treden er verzakkingen op. Een structurele aanpak daarvan is thans niet mogelijk. De gemeente heeft immers aangekondigd de Rijksstraatweg ingrijpend te willen renoveren, wat o.a. met zich meebrengt dat kabels en rioleringen worden vervangen dan wel gerenoveerd. De weg zal eind 2020 in zijn geheel op de schop gaan. In het plan is ook ruime aandacht voor een verbetering van de fietspaden. Helaas zal dit op korte termijn dus geen soelaas brengen.

Verlichting tunnels en viaducten

Afgelopen jaren is veel aandacht besteed aan de verlichting van tunnels viaducten. Duivendrecht telt ten gevolge van het spoor, de Van der Madeweg, en de A10 vele onderdoorgangen waarvan de meeste niet of slecht verlicht zijn. Er zijn eind 2019 enige verbeteringen gerealiseerd.

In het verslagjaar is toegezegd om te zorgen voor een verlichting van het viaduct over de Rijksstraatweg en de onderdoorgang langs de Klooster-singel eveneens onder de Van der Madeweg. Daarmee is voorlopig het maximaal haalbare bereikt.

Ook de tunnels onder de A10, namelijk de Slinger en de Spoetniktunnel, hebben aandacht van de werkgroep. Daarvoor is echter de gemeente Amsterdam verantwoordelijk.

De verlichting in de Slinger-onderdoorgang brandt nu dag en nacht, maar door de graffiti op de lichtkappen is de verlichting niet optimaal. Toegezegd is dat de verlichting van de

Spoetniktunnel zal worden verbeterd. De werkgroep acht dit cruciaal, omdat deze een

belangrijke verbinding vormt met Amsterdam. Door het spelonkachtige karakter van deze tunnel die slecht verlicht is, wordt deze tunnel na zonsondergang door velen gemeden.

Toerisme

Toerisme biedt kansen aan ondernemers, versterkt de lokale economie en brengt geld in het laatje. Het geeft waarde aan erfgoed dat anders misschien zou verdwijnen. Tot zover de voordelen. Toerisme kent ook nadelen, zeker als het getalsmatig de boventoon in een gebied gaat voeren. Overal in de wereld worden die nadelen inmiddels gevoeld, ook dicht bij huis, in Amsterdam. De druk op de stad is zo groot dat het toerisme ook langzamerhand gevolgen heeft voor het dorp Duivendrecht en in de directe omgeving.

Dat gebeurt op verschillende manieren. Ten eerste neemt het aantal Airbnb verhuringen hand over hand toe. In 2017 was het aantal adressen nog op één hand te tellen, in 2019 telde Duivendrecht er al meer dan dertig. Het merendeel van de bedden wordt verhuurd in een bed& breakfast constructie, dat wil zeggen dat de hoofdbewoner zelf ook op het adres woonachtig is. Maar er zijn ook een paar adressen die permanent aan toeristen worden verhuurd – waarmee de woningen in feite als hotel fungeren. Het gaat de werkgroep niet aan wat bewoners aan al dan niet betalende gasten ontvangen.

Maar op het moment dat woningen permanent als hotelaccommodatie worden verhuurd, verandert zo'n adres in een bedrijfslocatie en gaan er tegengestelde belangen werken. Denk aan geluidsoverlast, verschillende levensritmes, vervuiling en parkeeroverlast. De werkgroep heeft de groei van Airbnb onder de aandacht van de gemeente gebracht. Deze heeft door middel van advertenties voor de inwoners van Ouder-Amstel, de regels nog eens uitgelegd.

Ten tweede. De gemeente Ouder-Amstel ziet in de ontwikkeling van De Nieuwe Kern en het Amstel Businesspark (ABP) hotelbouw als belangrijke factor. Hotels zorgen voor levendigheid in gebieden waar vanwege milieunormen (Schiphol) géén woningbouw gepleegd mag worden.

Daarnaast leveren hotels een aanzienlijk bedrag aan toeristenbelasting op. De WOR vindt echter dat de gemeente Amsterdam wel erg makkelijk de eigen hotelbouwstop op buurgemeenten afwentelt en dat de gemeente Ouder-Amstel te licht denkt over de invloed van grote aantallen toeristen in de omgeving van het dorp. Met zo'n tweeduizend hotelkamers in de planning krijgt Duivendrecht en DNK straks wel erg veel toeristen te verstouwen.

Daarnaast wijst de WOR toeristische ontwikkeling in het dorp zelf af zoals de ontwikkeling van een boetiekhôtel in de Oude School en de Protestantse Kerk. Duivendrecht is een woonbuurt, geen toeristisch verblijfsoord. De WOR heeft hierover ingesproken bij de gemeenteraad.

Ten derde heeft een onderzoeksbureau in opdracht van de gemeente suggesties gedaan om in DNK en ABP ruimte te bieden aan de ontwikkeling van buitenlandse thema-attracties. De gemeente heeft echter in de meest recente visie op toerisme aangegeven niet te willen inzetten op het actief binnenhalen van meer toeristen, maar, zover toeristen belangstelling hebben voor Ouder-Amstel, qua voorzieningen meer te richten op de rustige 'kwaliteits'-toerist. De werkgroep heeft in de aanloop van de ontwikkeling van verschillende toekomstvisies deelgenomen aan participatietrajecten en eigen zienswijzen aangeleverd waarbij terughoudendheid met betrekking tot toerisme de kern vormt.

Beheer Openbare Ruimte

Zwerfvuil in de openbare ruimte is een grote ergernis voor veel inwoners van Duivendrecht. De werkgroep openbare ruimte deelt die ergernis en heeft in 2019 op verschillende manieren een bijdrage geleverd om dit probleem beheersbaar te houden.

Op verzoek van de gemeente heeft de werkgroep in 2019 advies uitgebracht over locaties aan weerszijden van het NS-station waar afvalbakken geplaatst zouden moeten worden. Toenemend gebruik van het station, de komst van de busterminal en evenementen in de

Arena vragen om passende afvalbakken op strategische locaties.

Met name in de gebieden waar Duivendrecht grenst aan de gemeente Amsterdam of gebieden die eigendom zijn van de NS en ProRail is zwerfafval een moeilijk uit te bannen probleem. Eén van de oorzaken is het ontbreken van goede afspraken tussen Ouder-

Amstel en andere partijen over het beheer van de openbare ruimte in die grensgebieden.

De werkgroep heeft daarom eind vorig jaar besloten om op korte termijn alle partijen met beheersverantwoordelijkheid – gemeente Amsterdam, dienst Metro, ProRail, Eurolines en de gemeente Ouder-Amstel – uit te nodigen voor een gesprek over dit probleem. Hopelijk kan daarbij worden voortgebouwd op het in 2019 gesloten 'Beheersconvenant Stationsgebieden' tussen Amsterdam, NS, ProRail en Rijkswaterstaat (A10).

Het doel van dit convenant is om reizigers en passanten van een stationsomgeving een prettig, schoon, heel en veilig stationsgebied aan te bieden ongeacht de eigendoms- en beheergrenzen.

Kunst op de sporthal

De werkgroep is enkele jaren geleden actief betrokken geweest bij de renovatie van het

Duivendrechtse Dorpsplein. Om de uitstraling van het plein na die opknopbeurt verder te verbeteren, heeft de werkgroep voorgesteld om op de opbouw van de sporthal een kunstwerk te realiseren.

De gemeente heeft dit voorstel overgenomen en kunstenares Marjet

Wessels-Boer opdracht gegeven om voor de 'grijze doos' van de sporthal een sfeervolle blikvanger te ontwerpen.

De gestileerde afbeeldingen van bomen en sportactiviteiten zijn in de eerste helft van 2019 op de gevel aangebracht en hebben veel positieve reacties opgeleverd. De metamorfose van de sporthal vormde het sluitstuk van de renovatie van het Dorpsplein.

De Nieuwe Kern

De Nieuwe Kern is een nieuw te bouwen woonwijk tussen station Duivendrecht, de Johan Cruijff Arena, snelweg A2 en het Amstel Business Park. In het gebied liggen enkele volkstuincomplexen met grote natuurwaarden. De WOR heeft deelgenomen aan de Groene Denktank, een reeks van bijeenkomsten over de plek van groen en natuur in de nieuwe wijk. De Groene Denktank was een initiatief van de gemeente Ouder-Amstel en naast de WOR deden ook vertegenwoordigers van de volkstuinten, wetenschappers, en groenbeheerders mee.

Het heeft geresulteerd in een boekje dat is meegenomen in de omgevingsvisie van de Nieuwe Kern. Deze werd onlangs gepresenteerd. Uitgangspunt is dat de volkstuinten grotendeels behouden zullen blijven en een meer openbaar karakter krijgen. De golfbaan en het clubhuis van de AOC kunnen volgens de gemeente helaas niet behouden blijven.

Renovatie Rijksstraatweg

De Rijksstraatweg en de riolering ervan zijn toe aan een grondige renovatie. Het wegdek en de fietspaden moeten vernieuwd worden en een aparte hemelwaterriolering moet overtollig regenwater apart gaan afvoeren naar het oppervlaktewater. Nu gebeurt dat nog via het gewone riool, maar dat kan de hoosbuien als gevolg van klimaatverandering niet meer goed verwerken. In de eerste oriënterende fase is door de projectleiding contact opgenomen met de WOR.

In deze gesprekken heeft de WOR geadviseerd om bewoners te wijzen op hun eigen aansluiting op het riool (vaak nog niet verzakkings-proof) en tijdens de

informatiebijeenkomst voor bewoners voor te lichten over Rain Proof; wat kunnen bewoners zelf doen om hemelwater op te vangen. Verder heeft de WOR een lichte voorkeur aangegeven voor het behoud van de betontegels op de fietspaden boven de prefab betonplaten vanwege het historisch

dorpsgezicht.

Inmiddels is er een voorlichtingsbijeenkomst geweest en ook twee sessies met bewoners. Vanwege enkele tegenvallers in het proces – zo blijkt het riool op sommige plaatsen slechter te zijn dan gedacht- is de start van de renovatie nog niet bekend. Bovendien moet de herinrichting nog door de politieke besluitvorming. De WOR blijft in contact staan met de projectleiding.

Voor meer informatie:

Werkgroep Openbare Ruimte, Dorpsplein 60, 1115 CX Duivendrecht, tel. 699.31.69